

Stumfilmkonsert
«SEVEN CHANCES» av Buster Keaton
Verdensteatret.

Filmstudieark

Om filmen:

Spilletid: 56 min

Produsert: USA 1925

Regi: Buster Keaton

Skuespillere: Buster Keaton, Ruth Dwyer, T.Roy Barnes, Snitz Edwards

Tale: Stum

Tekst: Engelsk

Aldersgrense: Tillatt for alle

Sjanger: Komedie

Handling: SEVEN CHANCES er en komedie og handler om sjenerte og forelskede Jimmi Shannon, spilt av Buster Keaton selv. Jimmi Shannon er partner i meglerfirmaet Meekin og Shannon, som ligger på randen av økonomisk ruin. En advokat klarer endelig å forklare Jimmy om vilkårene for sin bestefars testamenterte vilje: «Dersom Jimmy gifter seg klokken 19:00 på sin 27-årsdag (som skjer samme dag) vil han arve syv millioner dollar». Dette vil kunne berge bedriften. Shannon søker straks sin kjære, Mary Jones, som aksepterer hans

frieri, men når han på en klossete forklarer hvorfor de må gifte seg den dagen, gjør hun det slutt.

Selv om Jimmy elsker Mary, overtaler Meekin ham til å prøve å finne andre kvinner som kan redde dem både fra ruin eller muligens fengsel. I mellomtiden overtaler Marys mor henne til å revurdere frieriet. Hun skriver et brev hvor det står at Mary godtar å gifte seg med Jimmy.

Uvitende om dette har Meekin trykket en annonse (med lovnad om en stor arv) i avisene hvor det står at aktuelle og interesserte bruder må møte opp på Broad Street Church kl. 17.00. Flere hundre kvinner møter opp, og når de ser Jimmy begynner de å kjempe om han. For å redde Jimmy fortelles det at det hele har vært ment som en spøk og Jimmy jages av horder av rasende kvinner. Til slutt havner han i Marys hjem.

Hva lærerplanen sier:

I kompetansemål i norsk etter 4.trinn og 7.trinn nevnes det spesifikt arbeid med film at elevene skal kunne:

- gi uttrykk for egne tanker og opplevelser om barnelitteratur, teater, film, dataspill og TV-program.

I kompetansemål i musikk etter 4.trinn innen hovedtema «lytte» skal elevene kunne:

- gjøre rede for egne musikkopplevelser, om ulike bruk av musikk og ulike funksjoner musikk kan ha
- gjenkjenne og beskrive klang, melodi, rytme, dynamikk, tempo og form

I kompetansemålene for samfunnsfag etter 4.trinn skal elevene:

- kjenne att historiske spor i eige lokalmiljø og undersøkje lokale samlingar og minnesmerke

Om pianisten:

Pianist John Sweeney vil sørge for live akkompagnement på denne stumfilmvisningen. Sweeney er opprinnelig fra New Zealand, men bor i London. Sweeney er en av de mest ettertraktede pianister innenfor stumfilm, og har holdt på siden 1990 tallet.

Hva er stumfilm?

Stumfilm er film uten innspilt lyd, og dermed også uten hørbar dialog. Stumfilmens storhetstid varte fra filmmediets gjennombrudd i 1895 til slutten av 1920- tallet, da lydfilmen kom. Stumfilmen kjennetegnes også ved at deler av fortellingen, blant annet replikkene, blir formidlet gjennom tekstplakater på lerretet- såkalte «mellomtekster». Stumfilmvisningen var imidlertid sjeldent stumme, de ble ledsaget av levende musikk i salen, som ofte av en pianist, organist eller et orkester.

Handlingen i stumfilmene er ofte lett å forstå og spillestilen overtydelig. For barn kan dette gi en mer umiddelbar opplevelse som gjør stumfilmen mer tilgjengelig for denne målgruppen, enn for voksne.

Film som et historisk dokument.

Film fra de forskjellige tidsepokene krever forskjellig utstyr når disse skal restaureres. En stumfilm fra «filmens barndom» kan mangle filmruter, noe som gjøre filmen hoppete og

usammenhengende. Den er gjerne litt slitt og skitten. Denne type film har også krympet, fordi elastisiteten er borte. Til restaurering brukes kontakt-kopiering, optisk printer og digitale retusjeringsteknikker. Filmrestaurering er et håndverk som krever spesiell kunnskap. Det er viktig å vite hva hovedmålene med restaureringen er:

- Å sikre materialet for ettertiden
- Å forbedre den tekniske kvaliteten så tett opp mot den opprinnelige som mulig
- Å gjøre materialet tilgjengelig igjen, slik at det kan leve videre.

Verdensteatret i Tromsø.

Den er hovedsakelig intakt både innvendig og utvendig. Verdensteatret er et bygg som ble ferdig i 1916. Arkitekt var Stadskonduktør Peter A. Amundsen, som også har tegnet Kongsbakken videregående skole. Verdensteatret er tegnet i en ny-klassisistisk stil, det vil si at Amundsen har brukt elementer brukt i antikken og som ble ført videre i renessansen og plukket opp i arkitekturen på slutten av 1800-tallet. Kinoen ble opprinnelig bygget som en stumfilmkino, og elevene får mulighet til å sette seg inn i hvordan et kinobesøk kan ha utartet seg i kinoens tidligere år. Verdensteatret er Norges eldste kinobygning som fortsatt er i drift.

Les mer her om : [Verdensteatret](#)

Forberedelse til filmen:

Fortell elevene, med utgangspunkt i teksten over, hva stum film er og om opplevelsen som venter på dem på Verdensteatret. Det er viktig å få fram historiske fakta, og at dette både er en filmvisning, en konsert av pianisten John Sweeney og at Verdensteatret som visningssted er unikt i denne sammenhengen.

Oppgaver til filmen:

1. Hvordan vil du fremstille noe som er spennende eller trist, om du ikke får lov å bruke lyder?
2. Bruk internett og finn ut når de første lydfilmene ble laget. Kan du finne et eksempel på en slik film.
3. Buster Keaton var en av de fremste regissører innen stumfilm, kan du gjøre et nettsøk og se om du finner andre regissører som har hatt stor innflytelse i filmhistorien?
4. Kan du søke og se om du finner noen filmer i moderne tid som er stumfilm?
5. Søk på nett og let etter gamle bilder av og historier om Verdensteatret i Tromsø. På bakgrunn av det du finner ut, skriv en fortelling om hvordan det var for barn å gå på kino tidligere.
6. Les om stumfilmen du skal se, enten individuelt eller parvis. Samtal deretter om hvordan du kan *tenke deg* at handlingen utspiller seg på lerretet.
7. Prøv å beskrive, syng, eller spille hvordan du tror filmmusikken vil høres ut, og sammenlign gjerne med musikk du allerede kjenner til. Her er det om å gjøre å få fantasien til å blomstre, slik at du har et sammenligningsgrunnlag når du opplever filmen og musikk slik den faktisk er.

8. Skriv ned fem setninger (eller stikkord) om hva du forventer når du skal på stumfilmkonsert.

Etterarbeid:

Nå har dere sett filmen med en pianist som har spilt musikk til scenen i filmen. Fortellingen i filmen er formidlet hovedsakelig uten språk, gjennom kroppsspråket til skuespillerne, og spillestilen og musikken som filmatisk virkemiddel blir derfor viktig for å føle og forstå stemningen i filmen. Samtal med elevene om den umiddelbare opplevelsen av stumfilmkonserten. Diskuter gjerne deretter i mindre grupper eller skriv en kort individuell tekst med utgangspunkt i oppgavene under.

1. Beskriv bygningen Verdensteatret. Hvordan ser det ut utenfra og inne i kinoen?
2. Beskriv hva maleriene på veggene skal forestille.
3. Hva forteller stumfilmmusikken deg om enkelte scener? Hvordan er musikken når det er noe fint, trist eller skummelt?
4. Hvordan tror du filmen hadde vært dersom du kunne høre hva som ble sagt? Ville den ha vært like morsom?
5. Hvilken scene synes du var morsomst i filmen? Kan du gi en kort beskrivelse av den? Prøv også å forklare hva det er med denne scenen som gjør den morsom, både når det gjelder handlingen i filmen og i musikken/lyden.
6. Hvordan vil du beskrive skuespillerprestasjonene? Sammenlign den teknikken som stumfilmskuespilleren bruker i motsetning til hvordan skuespillere uttrykker seg på film i dag. Hvorfor tror du det er så ulikt? Eller er det det?
7. Hvordan kommer det frem at denne filmen er gammel?
8. Dersom dere har tid og utstyr: Lag deres egen stumfilm inspirert av det dere har sett og hørt på verdensteatret. Tenk at handlingen skal forstås gjennom det skuespilleren gjør. Legg til musikk som understreker handlingen, og som hjelper publikum til å forstå hva som skjer.

Lykke til!